

Til Regionsrådet i Region Midtjylland

Høringsvar vedrørende den varslede besparelse på de arbejdsmedicinske afdelinger i Aarhus og Gødstrup.

De arbejdsmedicinske afdelinger i Region Midtjylland står til at skulle skære mere end 8% af deres budgetter ifølge regionens sparekatalog. Besparelsen bekymrer os dybt.

Den varslede besparelse kan ikke realiseres gennem synergi og ensretning alene

Indledningsvis vil vi gerne tydeliggøre den skiftende begrundelse for besparelsen. Som det fremgår af sparekataloget blev der i første omgang peget på et sparepotentiale ved at etablere en fælles ledelse på tværs af de to afdelinger, som ved nærmere undersøgelse viste sig ikke at være tilstede (s. 15). Selvom det tiltænkte sparepotentiale ikke eksisterede, blev besparelsen alligevel fastholdt, men med en ny begrundelse om øget ensretning af eksisterende tilbud og synergi i opgavevaretagelsen. Vi vil i den forbindelse påpege, at de to afdelinger allerede har fuldstændig ens udredningspraksis, og det udelukkende er i behandlingstilbuddene til en mindre del af patienterne, at der er variation. I øvrigt arbejder de to afdelinger tæt sammen på mange andre områder. Derfor vil ensretning af tilbud og realisering af synergi i opgavevaretagelsen ikke kunne medføre en besparelse i den skitserede størrelsesorden. Besparelsen kan udelukkende realiseres gennem personalemæssige reduktioner og deraf følgende forringelse af patienttilbud og forebyggende aktiviteter.

Arbejdsmedicins budget er reduceret med 40% over de seneste 15 år

Arbejdsmedicin har som et lille speciale allerede været ramt af store besparelser i Region Midtjyllands levetid. Da regionen blev dannet var der 3 klinikker (Herning, Aarhus og Skive), der samlet havde et budget på ca. 21 mio. kroner årligt, hvilket svarer til ca. 26 mio. kroner årligt i 2023-tal. Med den varslede besparelse i sparekataloget samt varslede lokale besparelser på RHG, vil de to tilbageværende arbejdsmedicinske afdelinger have et samlet budget på ca. 16,2 mio. kroner i 2024. Altså er det arbejdsmedicinske speciale i så fald blevet beskåret med knap 40% i løbet af Region Midtjyllands levetid. Vi mener derfor, at det arbejdsmedicinske speciale har båret mere end sin del af besparelserne i Region Midtjylland.

Besparelse går imod den samfundsmæssige udvikling og skaber mere ulighed i sundhed

Vi ser i vores kliniske hverdag fortsat mange arbejdsmiljøudfordringer i små og mellemstore virksomheder. Derudover har Danmark en aldrende befolkning, der skal blive længere på arbejdsmarkedet. Vi oplever at besparelsen går imod denne samfundsmæssige udvikling, da der ikke er noget, der tyder på, at behovet for arbejdsmedicinske indsatser bliver mindre i de kommende år. Undersøgelser tyder på, at omkring en fjerdedel af sygefraværet i Danmark har sin baggrund i arbejdsmiljøet, hvilket har store samfundsmæssige omkostninger¹. Tidligere forskning har dokumenteret, at jo længere sygemelding, jo mindre er chancen for at komme tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår. Dette understreger vigtigheden af indsatserne på de arbejdsmedicinske afdelinger med at forebygge arbejdsudløste lidelser, identificere risikofaktorer for sygefravær og reducere sygefravær. Derudover kan en svækkelse af den arbejdsmedicinske indsats bidrage til mere ulighed i sundhed, da hovedparten af patienter set på arbejdsmedicinske afdelinger er ufaglærte eller har kortere uddannelser.

Besparelsen kan ikke have helårseffekt i 2024

Såfremt den varslede besparelse fastholdes vil vi påpege det urealistiske i, at spareforslaget forventes at have helårseffekt i 2024. Besparelsen kan alene realiseres gennem personalemæssige reduktioner, som det også fremgår af afsnittet om spareforslagets konsekvenser (s. 16). Eftersom sparekataloget først politisk vedtages d. 20. december 2023, er det ikke muligt at have de nødvendige personalemæssige processer tilendebragt før medio 2024, hvis de helt normale personalerettslige regler ift. varsling og opsigelsesperioder skal overholdes. Når der i den forbindelse omtales et "samlet mindreforbrug på de to afdelinger i 2022 på 0,5 mio kr" (s. 16) som argument for helårseffekten, bør det præciseres, at det alene var Arbejdsmedicin, Aarhus Universitetshospital, der havde dette mindreforbrug i 2022, mens Arbejdsmedicin RHG var i balance, hvilket også er prognosen for 2023. Eftersom de to afdelinger har helt separate budgetter, er der ingen logik i, at et mindreforbrug på AUH i 2022 skal kunne bruges til at realisere en helårsbesparelse på RHG i 2024.

På vegne af de arbejdsmedicinske afdelinger i Gødstrup og Aarhus.

Med venlig hilsen

LMU
Arbejdsmedicin RH Gødstrup

Formand Marianne Kyndi
Næstformand Christine Leonhard Birk Sørensen

LMU
Arbejdsmedicin Aarhus Universitetshospital

Formand Ane Marie Thulstrup
Næstformand Kirsten Pugdahl

ⁱ https://nfa.dk/da/nyt/nyheder/2023/fravaer_pga_stress_koster_for_danske_arbejdspladser
<https://bm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2023/10/arbejdsulykker-koster-samfundet-naesten-30-mia-kr-om-aaret/>